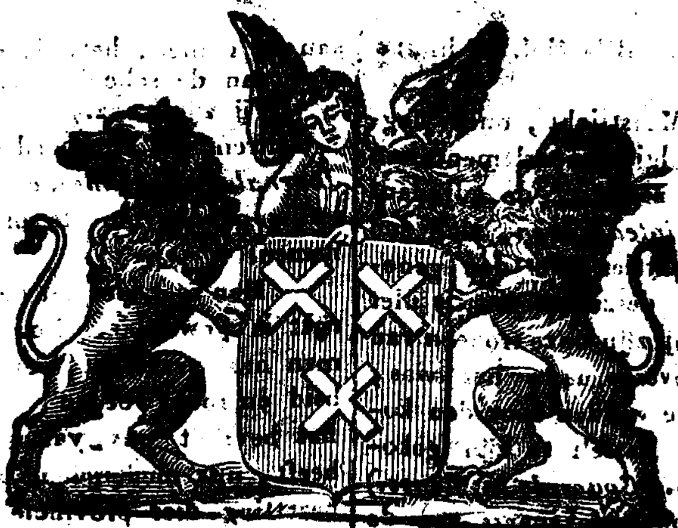
N° 187. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Dingsdag den 7 Augustus.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 6den Augustus.

Naar men verneemt zullen de troepen, tot de 1ste divisie van het leger behoorende, in den loop dezer week het legerkamp bij Rijen gaan verlaten en wederom in de omstreken onzer vesting, waar tevens het hoofdkwartier der divisie gevestigd zal wezen, gekantonneerd worden; gemeld legerkamp zal door de troepen der tweede divisie, onder bevel van den hertog van *Saxen-Weimar*, worden betrokken; het hoofdkwartier des veldmaarschalks blijft voor als nog te Tilburg gevestigd.

— Z. M. de koning heeft, bij rescript van den 15 Julij jl., no. 25, in afwachting der aanneming en invoering der voorgestelde nieuwe wettelijke bepalingen op den in-, uit- en doorvoer, het departement van finantien gemagtigd, tot het toestaan in het algemeen, van den vrijen invoer van fabrijkwerktuigen uit vreemde landen, en tot den uitvoer derzelve naar Suriname, *tegen voldoening der bestaande regten.*

— De berigten van heden omtrent de ziekte te Scheveningen houden, dat er bij de 106, laatstleden vrijdag in behandeling gebleven zieken tot zaturdag morgen 12, en van zaturdag tot gisteren morgen nog 13 zieken zijn bijgekomen; 12 zijn er van vrijdag tot zaturdag en 6 van zaturdag tot zondag overleden; 10 den eersten en 12 den tweeden dag hersteld; nog 91 zieken bleven er dus gisteren morgen in behandeling.

Te 's Hage zijn in de beide voormelde dagen 11 zieken bijgekomen, 6 overleden en 1 hersteld; het getal der in behandeling blijvenden, bedroeg gisteren morgen 21.

Te Rotterdam zijn van zaturdag tot zondag weder 34 zieken bijgekomen, 14 overleden en 7 hersteld; het getal der in behandeling blijvenden was gisteren morgen 207.

Op heden wordt te Rotterdam eene algemeene collecte aan de huizen gedaan, welker opbrengst uitsluitend zal gebezigd worden ten nutte en voordeele van de door de *cholera* aangetaste of, om andere redenen hulpbehoevende ingezetenen. Inmiddels is reeds door de leden van de societeit, het *Leesmuseum*, voor eene som van ongeveer 700 gulden ingeschreven, ten einde de herstelde lijders, bij het verlaten van het stedelijk gasthuis, door eene zekere toelage in geld en kleeding, in staat te stellen, om voor derzelver levensonderhoud voorloopig te kunnen zorgen.

Men schrijft uit Rotterdam, dat door de geneeskundigen aldaar is opgemerkt geworden, dat sedert het ontstaan der *cholera*, de kinderpokken, welke te dier stede heerschten, geheel opgehouden hebben en de anderdaagsche koortsen zeer veel verminderd zijn.

Te Dordrecht geniet men tot hiertoe de beste gezondheid, zoo zelfs, dat in de verloopene week het zeldzame geval heeft plaats gehad, dat gedurende drie dagen achter elkander niemand aldaar is overleden.

— De staatsraad, gouverneur van Noordholland, heeft den 2 dezer eene publicatie uitgevaardigd, waarbij het houden van *kermissen* ten platten lande in genoemde provincie, van nu af tot aan latere aanschrijving, wordt verboden, hebbende de stedelijke besturen daarin van zelve reeds voorzien.

— In den nacht tusschen donderdag en vrijdag heeft een vreeselijk onweder te Groningen gewoed. Een korenmolen is door den bliksem getroffen en geheel afgebrand.

— De leeraar der hervormden te Parijs, *Marron*, is den 1sten Augustus aldaar aan de thans heerschende ziekte overleden. Hij was een man van uitgebreide kundigheden, die, door zijnen vijftigjarigen evangeliedienst in Frankrijks hoofdstad veel nuts gesticht, en zich bij velen hooge achting verworven heeft. Te Leiden in 1754 geboren, heeft *Marron* zijne Nederlandsche afkomst nimmer verloochend, velen zijner gewezen landgenooten hoogelijk aan zich verpligt, en onder anderen ook door meer dan een Latijnsch gedicht, tot in den jongsten tijd toe, getoond, dat niets hem vreemd was, wat den roem en de welvaart van zijnen geboortegrond betrof.

— Onder den titel: *een huwelijk uit voorzorg* heeft de *Messager de Gand* het volgend artikel:

» Het ongeluk dat wij eenvoudige particulieren hebben, is dat van op de grooten der aarde de beginselen toe te passen, die gewoonlijk de kleine bijzonderheden van ons burgerlijk leven regelen. Wanneer, bij voorbeeld, een gering burger, wiens zaken van dag tot dag meer in de war liepen, wiens fortuin van den uitslag eens proces afhing, waarin hij van de vijf regters vooruit op drie tegenstanders kon rekenen, zich niet kunnende regtvaardigen door het vuur eens leeftijds waarin de hartstogten woeden, juist, ten einde een tweede huwelijk te gemoet te ijlen, den dag koos, waarop die van zijn verderf kan volgen, wat zouden de babbelaarsters uit de buurt en der salons niet zeggen? Waar denkt hij aan? is het nu het oogenblik? Het bruiloftfeest en het bal aan de jonggehuwde gereed maken, wanneer de deurwaarders, wie weet het? op het dessert of te midden der quadrille kunnen komen? Waarom zich zoo gehaast? En de schoonvader, bij die zulke schoone bezittingen heeft, waarom zegt hij niet: Niet zoo driftig, mijn schoonzoon; op twee-en-veertig jaren ijlt de liefde zoo snel niet: laat ons de conclusie der regtbank afwachten.

» Zoo zouden eenvoudige menschen redeneren, zoo goedhartige straatpraatsters zich uitdrukken. Redenering en betoog van geringe lieden, die niet voegzaam tot regelmaat der groote heeren kunnen strekken.

» Hoe meer de zaken eens grooten heers in de war zijn, hoe meer de laatste rukwind die alles moet neerslaan nabij is, des te spoediger integendeel moet hij trouwen. Dat zouden de ouden noemen *zich een veilige haven bij den storm verzekeren*; als het maar alleen om de schoonzoon van iemand te zijn?

» Wanneer de hooge standen der maatschappij dreigen te gronde te gaan; wanneer eene staatkundige bestemming hare noodlottige ontknooping nabij komt, wanneer de vreugd van het bewind eens zoo ontspannen zal, dan is het goed zich ten minste de zuivere vreugd van het huisselijk leven voor te behouden. Had het heilig verbond dezelve aan *Bonaparte* vergund, de verbanning op St. Helena ware hem ligter geweest. Wanneer de troonen gaan wankelen, moet men het huwelijksbed spreiden. Niets beter dan eene goede vrouw, wanneer gij op uw gemak wilt gaan leven.»

BELGIE.

BRUSSEL, den 5den Augustus.

Sir *R. Adair* heeft eergisteren middag een buitengewoon courrier ontvangen, wiens depeches belangrijk moeten zijn, want de engelsche ambassadeur heeft zich terstond naar 's konings paleis begeven, waar hij bijna een uur gebleven is, van daar is hij met den heer *de Meulenaere* naar de fransche legatie gegaan, om den heer *de Latour Maubourg* te spreken, met wien zij eene conferentie van langer dan een uur gehad hebben. (*Courrier.*)

— Bij eene telegrafische depeche van Parijs, van den 1sten gedagteekend, verwittigt de minister van binnenlandsche zaken den prefect van het departement van het Noorden, dat de koning der Belgen Brussel den 5den verlaten zal, en over Valenciennes in Frankrijk zal komen, den 6den zal hij zich over Saint-Quentin naar Compiegne begeven.

— De hertog van *Saksen Coburg*, broeder onzes konings, is eergisteren met zijne beide zonen naar Antwerpen gegaan, ter bezigtiging der stad en der militaire verdedigingswerken aldaar, bij heeft er slechts eenige uren vertoefd.

— Het *Journal des Flandres* vermeldt, dat de heer D[illegible], lid van de kamer der afgevaardigden, in den nacht van den [illegible] Gent gepasseerd was, naar Londen zich begevende en met eene zending van gouvernementswege, bij de conferentie belast zijnde.

— Terstond na den oogsttijd zal er een legerkamp tusschen [illegible] en Diest voor eene brigade der landmagt gevormd worden; een ander zal in de heide nabij [illegible] worden opgeslagen.

— Men verzekert dat er toebereidselen gemaakt worden tot een prachtig feest in den *jardin botanique*, hetgeen [illegible] fen, hetwelk de societeit tijdens de tentoonstelling [illegible]

nijverheid gegeven heeft; het zou ter eere van HH. MM. bij hunne terugkomst van Compiegne gegeven worden.

— Men schrijft ons uit de omstreken van Maastricht, onder dagteekening van den 31sten Julij, dat twee belgische parlementairen te Maastricht aangekomen zijn en laatstleden zaturdag de adjudant van den generaal *Dibbets*, de heer *van Wintershoven*, zich den ganschen morgen te Hocht, in het hoofdkwartier van den generaal *Magnan* opgehouden heeft; het doel van deze zamenkomst is niet bekend. In den morgen van den 31sten Julij zijn onze troepen van den regter Maas-oever naar de linker-zijde overgegaan; het was, zeide men, om in oogenschouw genomen te worden door den koning, die men voorgaf den vorigen avond te Hasselt te zijn gekomen, terwijl hij, gelijk men weet, te Namen was. (*Courrier de la Meuse.*)

— De *Courrier* verzekert dat het aantal onderteekenaars van de petitie dezer stad aan den koning meer dan 4000 reeds bedraagt, waaronder, gelijk van zelven spreekt, een groot getal notabelen zich moeten bevinden.

— Terwijl de meeste onzer bladen steeds eenen oorlogzuchtigen toon voeren, en begeeren dat men de vijandelijkheden, zonder verder bedenken hervatte, wil integendeel het franschgezinde blad te dezer stede, thans voor het orgaan van den heer *de Meulenaere* gehouden, dat men zich maar op Frankrijk en Engeland te verlaten had, als in welks bondgenootschap de beste waarborg voor eene uitdeeling der belgische aangelegenheden gelegen was; hetzelve laat zich deswegens dus uit:

„Het bondgenootschap van Frankrijk en Engeland, dit onoplosbaar vraagstuk van verscheidene eeuwen, zal de grootste daadzaak van onzen leeftijd zijn. Het geeft het bewijs van eene onmetelijke vordering in de gezonde rede van de beide volken, het belooft talrijke weldaden aan de wereldbeschaving. Onze lezers weten dat op deze vereeniging, die wij sedert lang als gevestigd beschouwden, wij onzen hoop, onze redeneringen gebouwd, en dat wij altijd volgehouden hebben, dat Belgie zijn deel toekwam in den nood en het voordeel eener gebeurtenis, welke Belgie onmogelijk kon maken en tot hetwelk men het met zoo veel drift, met geringschatting zijner eigene belangen heeft zien medewerken. Tot voordeel heeft Belgie zijne plaats onder de volken gevraagd, eene nationale, door alle erkende en beschermde onafhankelijkheid. Om het oogenblik eener algemeene toetreding te verhaasten, heeft het zich opofferingen opgelegd over welke men nog, in weerwil der gehouden eeden, der bezworen en geratificeerde tractaten, zoekt te twisten. Ten einde eene dergelijke handelwijze uit te drukken, heeft men onder ons, bij sommigen woorden van zeer billijke gramschap gehoord, bij anderen, niet minder overtuiging van het oogmerk, maar meer kalmbloedigheid, omdat men meer vertrouwen vond in die levendige gewetensstem die tot alle harten spreekt, zelfs tot die der diplomaten en koningen en die den meineed tegenhoudt. Wij hebben als de laatsten gedacht en voegen er bij: zou de conferentie ons bedriegen, zullen wij de hulp van Frankrijk en Engeland, onze bondgenooten, onze natuurlijke beschermers inroepen, men kan op hen rekenen."

— Wanneer, gelijk de ministeriele bladen het aankondigen, de engelsche en fransche vloten zich gereed maken om naar de Schelde te zeilen, moet zulks wezen uit kracht van een nieuw protocol, hetwelk onze diplomatie niet heeft kunnen ontgaan; wat zou den heer *de Meulenaere* beletten om ten minste van dit protocol, dan wijl het onze revolutie voordeelig zou zijn, een woord in zijnen *Moniteur* te zeggen? (*Lynx.*)

ANTWERPEN, den 5den Augustus.

Zie hier het adres door de deputatie van het stedelijk bestuur eergisteren aan den koning aangeboden:

Sire,

De stad Antwerpen is met regt verontrust over de bepalingen van het 67ste protocol der londensche conferentie, bijzonder in wat betreft het laatste lid van artikel 2 van het ontwerp-tractaat tusschen Holland en Belgie, dat zich daarin gehecht bevindt, en dat, zoo de drukpers het getrouwelijk overbrengt, onbepaaldelijk de tarieven voor de Rijnvaart, den 31sten Maart 1831 te Mainz vastgesteld, toepassen zou op de vaart der stroomen en rivieren, die gelijkelijk het hollandsch en belgisch grondgebied scheiden of doorsnijden. Deze voorwaarden, Sire, zouden den handel en den voorspoed van het koningrijk met eenen slag vernietigen en zelfs onze onafhankelijkheid in twijfel stellen.

Het artikel 9 van het tractaat van 15 November 1831, tractaat hetwelk U. M. geratificeerd heeft, stelt als beginsel vast, dat alles wat betreft de Schelde-vaart, die der tusschengelegen wateren, welke van Antwerpen naar den Rijn geleiden, en de uitoefening van het regt op de visscherij in de Schelde, met gemeen overleg door commissarissen moet geregeld worden, die zich van weerszijde te Antwerpen moeten vereenigen.

Sire! op de opregte en algeheele ten uitvoerlegging der beschikkingen van dit art. 9 berust nog de hoop van den handel van Belgie en van die der stad Antwerpen.

Deze gebiedende beweegreden is het, welke de raad van bestuur heeft doen besluiten U. M. te komen afsmeeken van geen tractaat aan te nemen, hetwelk de minste verhindering aan de vrije uitoefening van de Schelde-vaart zou in den weg leggen.

Wij zijn enz.

— Omtrent het antwoord dat de koning zou gegeven hebben, zegt ons *Journal du Commerce*, dat hetzelve beloften zou behelzen, niet stellig genoeg om de ongerustheid van den handel geheel weg te nemen.

— Men zegt hier dat de protocollen-familie met een nieuw lid vermeerderd is geworden. No. 69 heeft het licht gezien en moet, naar men ons verzekert, een nieuw sieraad aan de kroon van grootheid en roem voegen, welke de conferentie ons gevlochten heeft: het bevrijdt ons van geheel Luxemburg, en het *Foreign office* heeft, uit medelijden over de tallooze moeijelijkheden welke de bezetting dier provincie ons kost, de uitnemende goedheid ons tot de ontruiming aan te zetten, ons daarbij beloovende, dat de troepen der Duitsche bondsvergadering zich wel met de bewaring van het Groot-hertogdom zullen willen belasten.

Zoodanig zou de inhoud van het nieuwe protocol zijn; is deze overbrenging juist, dan twijfelen wij niet of ons gouvernement zal zich beijveren door de edelste handelwijze aan de hoffelijkheid der conferentie te beantwoorden. Zegt men ons: staat Luxemburg af, zonder te weifelen en ter aarde toe buigende, zullen onze ministers het afstaan; zoo men ons tot de ontruiming uitnoodigt, zal *de gekozene der natie*, die, gelijk men overigens wel weet, niet het slechte karakter van dien stijfhoofdigen *Willem* heeft, terstond aan de uitnoodiging voldoen. Dit alles zal desniettemin Belgie het regt niet benemen, van fier te zijn over zich-zelven, zijnen koning en zijne ministers; want Luxemburg afgestaan en de ontruiming geschied, wie zou den heer *de Meulenaere* kunnen verbieden van op nieuw uit te roepen: *de tijd van weifelen is voorbij*, en welke magt ter wereld zou den souverein kunnen beletten van op zijne reizen te herhalen: *wij zijn wel zeer geduldig geweest, geene concessien meer!*

Volgens een, dezen morgen, algemeen verspreid gerucht, dat veel vastheid schijnt te verkrijgen, zou het 69ste protocol niet slechts de ontruiming van Luxemburg door de belgische troepen bevelen, maar, hetgeen van nog veel meer belang zou zijn, het zou aan Koning *Willem* alle vorderingen toestaan, door hem in zijn ontwerp-tractaat van 30 junij voorgedragen. Wij hebben hieromtrent geene directe berigten; maar wij zullen opmerken, dat het gunstig antwoord der conferentie, welke de Hollandsche bladen zeggen in 's Hage ontvangen te zijn en de rijzing in de hollandsche fondsen, deze zeer nadeelige tijdingen voorzeker, maar op welke het 67ste protocol ons heeft moeten voorbereiden, eenige meerdere zekerheid kunnen bijzetten. (*Jl. du Comm.*)

FRANKRIJK.

PARIJS, den 3den Augustus.

Van Compiegne schrijft men dat de toevloed van vreemdelingen sedert eenige dagen aldaar zoodanig is, dat men zich naauwelijks huisvesting kan bezorgen. In het kasteel is men ijverig bezig om tot de aanstaande plegtigheid alles in gereedheid te brengen.

— Het voorgeven van eenige Engelsche bladen, dat de hertogin van *Berry* twee dagen te Londen had doorgebragt, schijnt ongegrond te zijn. Bij het ministerie meent men stellig te weten dat zij zich nog heden in de Vendée bevindt.

— Uit de papieren alhier aan boord van het stoomschip *de Carlo Alberto* gevonden, zoude het blijken dat de hertogin op den 29sten april, met nog zes andere personen op de fransche kust is aan wal gegaan. Voorts willen de liberale dagbladen, dat te Aix en Provence tusschen de hoofden der karlistische partij eene nieuwe aanslag wordt gesmeed. Men noemt de heeren *Laroche Jacquelin*, *Cossé Brissac*, den hertog *d'Escart*, den maarschalk *Marmont*, en den laatsten minister *Bourmont* als de voornaamste de[illegible] bijeenkomst.

— Bij het ministerie van marine is gisteren eene telegrafische depeche ontvangen, welke het berigt, reeds door de engelsche dagbladen medegedeeld, bevestigt, dat namelijk de vloot van dom *Pedro* den 10sten Julij voor den Taag was verschenen, en de haven van Lissabon in staat van blokkade had verklaard.

— De koning heeft gisteren aan den Oostenrijkschen gezant zijne deelneming over het afsterven van den hertog *van Reichstadt* doen betuigen.

— De verantwoordelijke uitgever van het dagblad *le Temps* heeft gisteren een der commissarissen van policie, die hem in zijn huis hebben overvallen, in een tweegevecht eene doodelijke wond toegebragt, waaraan de laatste dezen nacht is overleden. Ten gevolge daarvan is de aanklagt, vroeger bij het publiek ministerie ingediend, door den beledigde teruggenomen.

— De cholera-ziekte is merkelijk aan het afnemen; in de laatste vier-en-twintig uren heeft zij niet meer dan 21 slagtoffers gemaakt, niettegenstaande de warmte weder tot eenen vrij hoogen graad is geklommen.

— Volgens brieven van Bona van den 10den Julij, had men aldaar sedert eenigen tijd minder van de aanvallen der Algerijnen te lijden. Intusschen was de toestand dezer volkplanting nog immer zoodanig, dat de fransche magt niet verder dan onder het bereik der vesting erkend werd. De meer verwijderde stammen ontzagen zich niet, de soldaten, die hen in handen vielen, om 't leven te brengen, en door hunne strooptogten de bezetting te verontrusten, zoo als zij nog voor weinige dagen eene kudde van nagenoeg honderd ossen, op slechts tachtig minuten afstands hadden geroofd.

— De fondsen waren gisteren (2 Augustus) genoteerd: de 5 pCt. kont. 99,15; op tijd 99; de 3 pCt. kont. 68,85; op tijd 68,95; Napelsche renten 80,45; Sp. perp. 55 en een achtste.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 3den Augustus.

In het groot-hertogdom Baden is het besluit der bondsvergadering, waarbij de uitgave der dagbladen, de *Vrijzinnige* en de *Wachter aan den Rijn* verboden werd, openbaar gemaakt.

Daarenboven heeft de regering, onder dagteekening van den 28sten der vorige maand, eene nadere verordening uitgevaardigd, waarbij eenige bepalingen betreffende de wet op de drukpers worden gewijzigd. De inleiding tot dit belangrijk stuk luidt aldus:

» Nademaal de gezamenlijke leden van het bondgenootschap, bij een besluit van den 5den dezer eenstemmig verklaard hebben, dat de wet op de drukpers, door ons op den 28sten December van het vorige jaar uitgevaardigd, strijdig is met de toenmalige algemeene wetgeving van het bondgenootschap over dit onderwerp, en alzoo niet kan bestaan; nademaal de bijzondere bepalingen, welke tot deze verklaring hebben aanleiding gegeven in een vroeger kommissoriaal berigt, waarvan de bondsvergadering zich de inhoud door een besluit eigen heeft gemaakt, zijn aangewezen; overwegende dat het tot den werkkring der bondsvergadering behoort, om den zin der bondswetten, wanneer daarover eenigen twijfel ontstaat door uitlegging te bepalen; dat ook volgens § 17 der grondwet de vrijheid van drukpers naar de voorschriften der bondsvergadering moet worden gehandhaafd, zoo zien wij ons verpligt, de wet op de drukpers van den 28sten December van het vorige jaar, voor zoo ver dezelve in het genoemd kommissoriaal berigt, als strijdig tegen de algemeene wetgeving van het bondgenootschap wordt aangemerkt, voor onverbindend te verklaren, en op nieuw vast te stellen: enz.

— Volgens de jongste berigten uit den Beijerschen Rijn-kreits, zouden de gemoederen aldaar merkelijk bedaard zijn, vooral sedat de ingezetenen door de onlangs genomene maatregelen verhinderd werden, den geest van onrust en beweging aan te stoken. Voor het overige heeft het beste en vermogende gedeelte der bevolking aan vroegere woelingen weinig of geen aandeel genomen, en men mag met vertrouwen zeggen, dat deze geheel zouden zijn achterwege gebleven, indien het hof van appel eene meer standvastige en behoorlijke houding had aangenomen. Het doel van vele onruststokers is thans een ieder duidelijk geworden. Zoo als *Wirth* meermalen openlijk heeft beleden, stonden zij met de omwentelingspartij in Frankrijk, welke in het begin van junij zulk eenen gevoeligen slag heeft geleden, in verbinding. Met het beheer van den maarschalk *Wrede* is men over het algemeen zeer te vreden. (*Augsb. Zeit.*)

— Voor eenige dagen werd de bondsvergadering geheel onverwacht des morgens tot eene buitengewone zitting bijeen geroepen. Men verzekert, dat hiertoe is aanleiding gegeven door eene langdurige conferentie, welke de regerende hertog van *Saksen Coburg*, op zijne doortreise naar Belgie, met den voorzitter den graaf *von Munch Bellinghausen* zoude hebben gehad, en men maakt daaruit op dat de Belgische aangelegenheden het onderwerp der beraadslaging zijn geweest.

Voorts spreekt men nog van een nieuw besluit der bondsvergadering, hetwelk eerstdaags het licht zoude zien, en eenige ophelderingen over het protocol van den 28sten junij zoude inhouden.

— Volgens berigten uit Ancona van den 22sten julij was de nieuwe delegaat, monseigneur *Grasellini* te Osimo aangekomen, en dadelijk door den generaal *Cubieres*, en door afgevaardigden uit de burgers gekozen, verwelkomd. Weinige dagen te voren waren eenige uitgewekenen met paspoorten van den franschen bevelhebber naar Ravenna terug gekeerd. Enkele andere hadden in het fransche vreemde legioen dienst genomen, doch het grootste deel meende zich naar Corfu te begeven. Overigens was de rust in den Pauselijken staat nog verre van hersteld, en werden de Marken inzonderheid door talrijke rooversbenden onveilig gemaakt.

WETENSCHAPPELIJKE BERIGTEN.

STATISTIEKE en STAATKUNDIGE SCHETS van OPPER-ITALIE.

In de nieuwere geschiedenis heeft Italie nimmer eene groote rol in het staatkundig evenwigt van Europa gespeeld. Het lag te ver uit het middelpunt der beweging, was te zeer aan vreemden invloed onderworpen, dan dat het zich op den voor- of middengrond konde stellen. Het is evenwel niet gezegd, dat het altijd zoo zal blijven, dewijl ook daar zaden gestrooid zijn, die welligt eenmaal welige vruchten zullen dragen. Niet onbelangrijk kwam ons, uit dit opzigt, eene *schets* over Opper-Italie voor, hetwelk wij onlangs in een nieuw Hoogduitsch tijdschrift vonden, en dat, uit eene gematigde, vrijzinnige pen gevloeid, een nieuw licht over den tegenwoordigen toestand van dat land verspreidt.

» Geheel Italië telt thans eene bevolking van 21 millioenen bewoners, die op eene oppervlakte van 90,652 italiaansche kwadraatmijlen (1) verspreid zijn. De staats-inkomsten beloopen 323,370,000 francs, en deszelfs gewapende magt 116,941 man. Deszelfs grond behoort tot de vruchtbaarste van Europa; het klimaat is er zeer gunstig, en deszelfs bewoners zijn met veel geestkracht voorzien en hebben den besten aanleg. Deszelfs geographische ligging is tevens voor de zee- en landhandel in denzelfden graad voordeelig en geschikt, om de bloeijendste zeemagt te verschaffen; terwijl ook deszelfs havens bijzonder geschikt zijn om algemeene handel-depots voor Azië, Europa en Afrika op te leveren. Niettegenstaande alle deze door de natuur zoo rijk verspreide gunsten en voordeelen, zien wij dit land in den beklagenswaardigsten toestand smachten, handel en nijverheid kwijnen, en aan geestoefening en aan de vruchten der beschaving gebrek lijden. Een groot gedeelte van dat schoone land zien wij aan armoede, laster en aan het bijgeloof nog prijs gegeven. Overal waar de geestelijkheid den wereldlijken scepter zwaait, zal men echter dezelfde verschijnselen, dezelfde gevolgen, waarnemen!"

» Het gezigt der oostenrijksche bezittingen in Italië, zoo als Parma, Piacenza en Toskanen, verwekten echter een vrolijker aanblik, die eene opgeklaardere regering, deelachtig, dan Sardinië, Rome en Napels, de laatste staten in geestbeschaving ook verre vooruit zijn."

» Sardinië is de westelijke voorpost tegen Frankrijk, en uit dien hoofde streng door Oostenrijk bewaakt, hetwelk ook aldaar den grootsten invloed uitoefent. De prins *Carignan*, welke zich in de vroegere omwentelingen van het jaar 1820, als een aanhanger van de gematigde liberale denkbeelden heeft doen kennen, is dan ook door den, aan de oostenrijksche belangen verknochte generaal *Paulucci*, uit het opperbevel van het leger verdrongen geworden; waarover het leger, destijds luide genoeg, deszelfs ongenoegen te kennen gaf."

» Deze staat, vormt door deszelfs zeden, denkwijze en gebruiken, het Fransch-Italie, en begroet Frankrijk als het vaderland, waarvan het door het noodlot gescheiden is. Na de algemeen in gebruik zijnde taal te oordeelen, zou men, in Turin zijnde, zich in Frankrijk gelooven. Niet in wezenlijkheid maar naar den vorm geoordeeld, bestaan er fransche inrigtingen in de wetgeving, alleen de koning is boven de wet, en boven Hem staat de Paus, wiens opperheerschappij hij erkent. De geestelijkheid houd de registers van den burgerlijken stand, en de Jesuiten zijn in het bezit van alle de inrigtingen voor het onderwijs. In geen land wordt de censuur zoo streng gehandhaafd, en is de menschelijke geest zoo aan banden gelegd als in Sardinie. De politie is in de handen der militaire magt, die uit 70,000 man bestaat, waarvan er echter slechts 30,000 onder de wapens zijn. De soldaat is dapper doch wordt grootendeels door onwetende officieren aangevoerd."

» Daar de eigendommen in dit koningrijk nog al gelijkmatig verdeeld zijn, zoo verliest de adel, welke op geene groote goedbezittingen steunt, dagelijks aan invloed. Sardinië telt ongeveer 2 millioenen 500,000 bewoners; deszelfs inkomsten worden op 60 millioenen francs en deszelfs omvang op 18,100 italiaansche kwadraatmijlen berekend."

» Deze staat bevat twee staatkundige vulkanen welke denzelven, gedurig met eene omkeering van zaken bedreigen; namelijk Savoije, welke het oog op Frankrijk gevestigd heeft, en het oude gemeenebest Genua, welke met gloeijenden vrijheidszin bezield is. Beiden voeden eenen gewortelden haat tegen de regering. De vereeniging dezer beide landen met Sardinie is eene dier scheppingen van het Weener congres, die even als het te zamensmeden van Belgie met Holland, de beperkte inzigten der Europesche diplomatie kenmerkt." (??)

» Een geheel ander karakter levert Lombardije op, dat onder de oostenrijksche regering in de voordeelen der vereeniging met eenen grooten staat deelt, en veel *debouchés* voor deszelfs nijverheid vindt; doch hetwelk evenwel deszelfs verloren nationaliteit niet vergeten kan. Dit land heeft echter op Piemont voor, dat de geestelijkheid buiten staatkundigen invloed is en door de regering streng bewaakt wordt."

» Terwijl Lombardije veel voorspoed geniet, is Venetie van deszelfs vroegere grootheid geheel gezonken. Ten tijde van deszelfs grootste magt door 200,000 zielen bewoond, telt het nu slechts 90,000 bewoners. De geheele bevolking van Lombardije wordt op 4,930,000 bewoners, en deszelfs omvang op 17,800 kwadraatmijlen geschat. Oostenrijk trekt uit dit land 122 millioenen francs aan belastingen en andere inkomsten. Het lombardijsche leger is 50,000 man sterk, dat onder de oostenrijksche regimenten, verspreid, in Hongarie ligt. 160,000 man oostenrijksche troepen verzekeren de regering het bezit van dit land. Door eene talrijke en strenge politie zocht het zich tegen zamenzweringen te verzekeren. Tegen Zwitserland is een zeer beduidend aantal troepen gesteld, die hetzelve dagelijks kunnen inrukken. Zwitserland is voor Lombardije, hetgeen Frankrijk voor Piemont is; namelijk een land, dat met liberale denkbeelden bezwangerd is. Uit dien hoofde is de oostenrijksche en sardinische regering steeds op hare hoede, en in vijandelijke stellingen tegen hare naburen. In beide landen zijn alle de steden met kanonnen beplant, en worden zelve door het geschut bedreigd."

» Piemont en Lombardije vormen het gewigtigst gedeelte van Italie, tot welke de andere staten staan, als de zwakke tot de sterke ledematen van een ziek ligchaam."

(*Het vervolg en slot hiernaast.*)

(1) Drie Italiaansche mijlen vormen eene Duitsche mijl.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

ZATURDAG, 4 Augustus 1832.

			geb.
NEDERLANDEN, Werkelijke schuld, 2½ pCt.		ƒ 43⅛ à 43⅜	43⅜
	Uitgestelde schuld	— à	
	Kansbiljetten	— 16⅞ à 17¼	17
	Amortisatie-Syndicaat, 4½ pCt.	— 72⅛ à 73⅛	72½
	Idem idem, 3½ pCt.	— à	
	Oorlogs-lasten 1830 à 5 pCt.	— 91⅞ à 92	91⅞
	Vrijw. geldl. 1831 à 6 pCt.	— 96⅝ à 97½	97
	Nieuwe leening 1832 à 5 pCt.	— 82¼ à 82¾	82⅝
	Schatkistbiljetten, 5 pCt.	— 99½ à 100	99¾
	Handel-Maatschappij, 4½ pCt.	— à	
FRANKRIJK, inschr. op 't Grootboek 3 pCt.		— 68⅞ à 69¼	69
RUSLAND, Bij Hope en Comp., 5 pCt.		— 95⅞ à 96	95⅞
	Bij dezelfde 1828, 5 pCt.	— 96½ à 97	96⅝
SPANJE, Certific. Ardoin, 5 pCt.		— 49⅛ à 50⅛	49¾
	Dezelfde 3 pCt.	— à	
	Uitgestelde schuld	— à	

*** Tot mijne innige droefheid is mijn beminde Echtgenoot, Jonkheer L E O N A R D DE C A S E M B R O O T, Militaire Intendant, in den ouderdom van 59 jaren, na een lang en pijnlijk lijden heden nacht alhier overleden. Vrienden en bekenden worden verzocht, dit berigt voor kennisgeving aan te nemen.

Breda, den 6den *Augustus* 1832.

A. J. DE CASEMBROOT,
geb. Baronesse VAN NECKMANS,
genaamd *Nijvenheim*.

*** De ondergeteekende, door de aftreding van den heer P E E T E R S V E R R E P T als Agent der onderlinge en Premier Brand-waarborg Maatschappijen, onder den naam van Z E K E R H E I D EN R U S T, tot vervanging benoemd, heeft de eer met de meeste verzekering zijne begunstigers de genoemde Maatschappijen aan te bevelen.

De Agent,
P. G. DE POORTER.

Het Kantoor is gevestigd te *Breda* in de Karrestraat, Lr. B. N°. 20.

AFDEELING KURASSIERS N°. 9.

AANBESTEDING VAN REMONTPAARDEN.

De Hoofd-administratie van voornoemde Afdeeling, in garnizoen te *Haarlem*, zal, als daartoe gemagtigd, op Maandag den 20sten dezer maand, des middags ten twaalf ure, ten huize van den Kapitein-Kwartiermeester van gemelde Afdeeling, in het openbaar, aan den minst inschrijvenden, en onder nadere goedkeuring van het Departement van Oorlog, aanbesteden: de levering van V IJ F T I G R E M O N T P A A R D E N, waarvan de betaling zal geschieden in klinkende specie, en zulks op vertoon der recepissen van aflevering, bij mandaten, door de Intendanten in de groote Militaire kommando's ten laste der Administrateurs van 's Rijks schatkist af te geven.

De, op zegel geschrevene en gecachetteerde inschrijvings-biljetten, zullen dagelijks en uiterlijk tot den 20sten dezer maand, vóór 12 ure des middags, kunnen gestoken worden, in eene bus, welke tot dat einde op het Bureau van genoemden Kapitein Kwartiermeester geplaatst is.

De voorwaarden dezer aanbesteding, liggen ter lezing: te 's Gravenhage, in het Schotsche Veerhuis bij *Mertz*; te Gorinchem, in het Rotterdamsche Veerhuis; te Tiel in den Gouden Leeuw bij *van Dam*; te Deventer, in de Keizers-kroon bij *ten Have*; te Zutphen, in den Hollandschen Tuin, bij *Kluninck*, en bij den Kapitein-Kwartiermeester der Afdeeling.

Haarlem, den 3den *Augustus* 1832.

De Hoofd-Administratie voornoemd,
De Luit. Kolonel,
DE SALIS, SUGLIO.
De Kapitein-Kwartiermeester,
D U Y F G E N E A U.

*** B U R G E M E E S T E R EN A S S E S S O R E N der Gemeente *Hoeven* en *St. Maartens-polder*, Provincie Noord-Braband, hebben een H E E L- EN V E R L O S K U N D I G E N in hunne Gemeente noodig. De bevolking bedraagt 1600 zielen, het vast Tractement dat uit de Gemeente-Kas betaald wordt is *Twee honderd Gulden 's Jaars*, met nog daarenboven *Een honderd Guldens 's Jaars*, voor het onderhoud van den Armen.

Alle degenen welke zich in die betrekking, in deze Gemeente willen plaatsen, worden verzocht zich vóór of hoe eerder in persoon zich te vervoegen bij den Burgemeester, met de benoodigde Admissien en Certificaat van goed gedrag.

Hoeven den 3 *Augustus* 1832.

De Burgemeester en Assessoren voorn.
H. W. V E R H E IJ E N.
Ter Ordonnantie van dezelven,
C. VAN BECKHOVEN,
Secretaris.

*** Bij H. V A N B A E R, Apotheker te *'s Bosch*, zijn te bekomen extra goede B L O E D Z U I G E R S, tegen civielen prijs. *Brieven franco*.

MUZIJKALISCHE SOIRÉE

In de Zaal van T I V O L I, buiten *Tilburg*, op Maandag den 6den Augustus 1832, te geven door J. DE BOER en Mw. E. J. STOETZ geb. MAJORELI, Eerste Sujetten van den Amsterdamschen Schouwburg.

P R O G R A M M A.

EERSTE DEEL.

1. Ouverture.
2. Aria van *Figaro*, uit den *Barbier van Sevilla*, muzijk van *Rossini*, te zingen door *J. de Boer*.
3. Aria van *Rosine*, uit hetzelfde Zangspel, te zingen door Mw. *Stoetz*.
4. Uitvoering van eenig muzijkstuk door de muzijkanten der 11de afdeeling.
5. Duo uit *Tancredi*, muzijk van *Rossini*, te zingen door Mw. *Stoetz* en *J. de Boer*.
6. *Het metalen Eerekruis*, krijgslied, vervaardigd en te zingen door *J. de Boer*, muzijk van *R. Benucci*.

TWEEDE DEEL.

1. Ouverture.
2. Aria uit *la Dame Blanche*, muzijk van *Boyeldieu*, te zingen door *J. de Boer*.
3. Aria uit *la Donna del Lago*, muzijk van *Rossini*, te zingen door Mw. *Stoetz*.
4. (Als hiervoren N°. 4.)
5. Duo uit *la Dame Blanche*, te zingen door Mw. *Stoetz* en *J. de Boer*.
6. *Danklied aan de Verdedigers van het Vaderland*, vervaardigd en te zingen door *J. de Boer*, muzijk van *F. E. Bunte*.
7. Het volkslied, te zingen door Mw. *Stoetz*.

De prijs van toegang is ƒ 1 : — De aanvang ten 7¼ uur.

*** Bij den Boekhandelaar en Boekdrukker J. C. VAN K E S T E R E N, op het Rokin, N°. 157, te *Amsterdam*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

I. M I C H I E L A D R I A A N, De Schijndoode, één deel kompleet, met gegrav. titel en vignet. . . ƒ 3,60.

II. C. B O K, De Twee Vrienden, of de Gevolgen der Partijzucht, één deel kompleet, met gegrav. titel en vignet. » 2,80.

III. A. VON T R O M L I T Z, Philips van Artevelde, of de Brouwer van *Gent*; een Tafereel van den Opstand der Vlamingen, in de veertiende Eeuw, met Historische Aanteekeningen van den Vertaler, één deel kompleet, met gegrav. titel en vignet. . . » 2,40.

IV. J. B. S C H E L S, De Merkwaardigste Veldtogten der Russen, van de vroegste tijden af tot op onze dagen, uit de geloofwaardigste bronnen opgemaakt, met gegrav. titel en vignet. . . » 3,25.

V. J. K W A N T E S, beknopte Schets der algemeene geschiedenis, van de schepping der wereld tot op onzen tijd, één deeltje op post-formaat. . . » 0,80.

VI. Bijzondere Aanteekeningen, betreffende de Familie van J. C. J. VAN S P E IJ K, door J. P. VAN T O N D E R E N, Oudoom van den onsterfelijken Held. . . » 0,20.

VII. De Schutter met Verlof, of de Sint Nicolaas dag, Blijspel met Zang. . . » 0,40.

Tevens debiteert bovengemelde met succes, C. VAN DE V IJ V E R, Wandelingen In- en Om *Amsterdam*, met Geschied- en Oudheidkundige Aanteekeningen, één deel kompleet, met gegrav. platen, titel en vignet in carton. » 3,75.

*** Ten voordeele der Betrekkingen van de ter verdediging des Vaderlands uitgetrokken Schutters der stad *Amsterdam*, wordt op heden uitgegeven bij A N T O N C R A M E R & C°. aldaar en is mede verkrijgbaar bij B R O E S E & C°. te *Breda*:

H A N D L E I D I N G voor de S C H U T T E R IJ E N, TWEEDE STUKJE, waarmede dit werkje kompleet is, door L. J. J. S E R R U R I E R, Majoor bij de dienstdoende Schutterij en opgedragen aan den Wel-Edel Gestrengen Heer J. H O D S H O N, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw en Kolonel Kommandant der Schutterij te *Amsterdam*. . . Prijs ƒ 1 : 00.
2 stukjes kompleet. . . » 2 : 40.

*** Bij J O H A N N E S A L T H E E R, Boekhandelaar, te *Utrecht*, is gedrukt en à 30 Cents te bekomen: R A A D G E V I N G E N bij het naderen der C H O L E R A, door den Hoogleeraar *Dr. F. SUERMAN*, 3e druk. Ook is gemeld werkje te bekomen, bij de Boekhandelaars *L. van Es*, Gebroeders *van Cleef* en *Lastdrager* en *Lorié*, te Amsterdam.

*** J. A. M. W. LE S A G E T E N B R O E K, Boekhandelaar te *Alkmaar*, geeft uit:

K R A C H T D A D I G E G E N E E S W IJ Z E DER C H O L E R A, waarbij gevoegd een met vrucht te *Rotterdam* en elders aangewend geneesmiddel, 3e druk à ƒ 0,07½.

Dit geneesmiddel, waardoor 240 lijders gered werden, terwijl 2 personen, die hetzelve weigerden, hatelijk slagtoffers van die ziekte werden, verdient algemeen bekend te worden. — De ongemeene graagte waarmede dit blaadje ontvangen wordt, (niettegenstaande een paar nadrukken van hetzelve in omloop zijn) getuige voor hetzelve.

Bovengenoemde is onder anderen verkrijgbaar bij de Heeren Boekhandelaars, als volgt: Te Breda, bij *Broese & Comp.*; te 's Bosch bij *Palier & Zoon*; te Bergen op Zoom bij *Verkouteren*; te Bommel bij *J. Noman & Zoon*; te Gorcum bij *van der Wall*; te Nijmegen bij *J. F. Thieme*; te Arnhem bij *C. A. Thieme*; te Zutphen bij *W. J. Thieme*; te Middelburg bij *Abrahams*; te Vlissingen bij *Metsdagh*; te Goes bij *Kleeuwens*, en te Zierikzee bij *Olivier*.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.